

DZĪVES
PIEREDZE

(zināšanas,
attieksmes,
prasmes)

DZĪVEI

(izziņai,
apdomai,
rīcībai)

Latvijas Universitāte

Emer.prof., Dr.fiz.,
ANDRIS BROKS

Tālrunis: 26 567 120 (mob)

E-pasts : andris.broks@lu.lv

Blogs: <http://blogi.lu.lv/broks/>

Studiju kurss ZINĀTNISKĀS DARBĪBAS SISTEMOLOĢIJA

Lekciju cikla **NOBEIGUMS** (ir klāt paveiktā vērtēšana)

VĒRTĒŠANA un VĒRTĪBAS

(vērtēšana - lietu un/vai procesu vērtības noteikšana,
salīdzinot ar izvēlētu paraugvērtību jeb etalonu / ideālu)

TRĪS NOSLĒGUMA PAMATATZIŅAS par vērtēšanu un vērtībām

1.atziņa (vērtēšanas būtība). Ikvienu vērtēšanu īsteno kā vērtējamās parādības (mainīgā ķermeņa jeb attiecīgās lietas un procesa) *salīdzināšana* ar cilvēku pašu izvēlētu atbilstošās parādības paraugu jeb etalonu, kas par vērtīgu - dzīvei derīgu ir pieņemts.

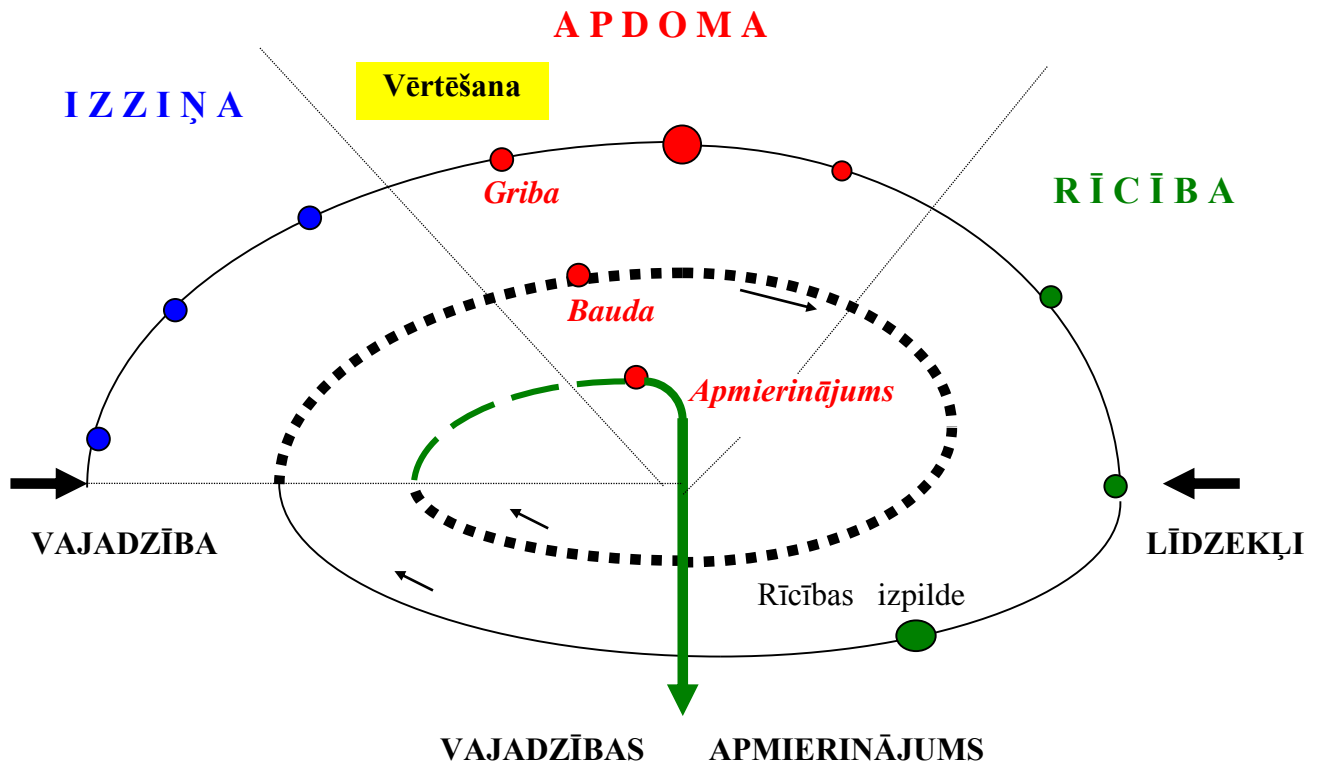
2.atziņa (vērtēšanas sūtība). Ikvienu vērtēšanu veido noteiktu ikvienu cilvēka vai cilvēku grupas *attiecībai* pret doto parādību, nosaka tās attiecīgās lietas un/vai procesa *vairākus* novērtējumu - lietderību, nozīmību, nepieciešamību resp. vērtību cilvēku dzīvē.

3.atziņa (kas tā tāda ir "vērtība", ko un kāpēc par vērtīgu saucam). "Vērtīgums" – sabiedrības vai personas pozitīvu attiecībai paudošs vārds, kas raksturo kādas lietas un/vai procesa novērtējumu, atzīstot šo lietu un/vai procesu par cilvēkdarbībai - dzīvei derīgu, nozīmīgu esam. Pastāv **kolektīvās** (sabiedriskās, sociālās, publiskās, vispārējās) un **individuālās** (atsevišķās) vērtības, kas kopsaistībā nosaka ikvienu cilvēka personīgo dzīvi.

Kā vērtēsim, tā dzīvosim !

Prast vērtēt nozīmē prast noskaidrot sev un savai dzīvesvidei (sabiedrībai, dabasvidei, tehnovidei) nepieciešamo, derīgo - vērtīgo, lai īstenotu atbilstoši vērtīborientētu dzīvi dotajā dzīvesvidē.

Mērķtiecīgu cilvēkdarbību spirālveida struktūra – trīs vērtēšanas gribas, baudas un apmierinājuma noteikšanai

Personīgā dzīve – tā ir personu kopsaistīta –
sistēmiska dzīve sabiedrībā.

Trīs vērtēšanas apzinātas personīgās dzīves īstenošanā

	<i>Pirmā vērtēšana</i> (vajadzības vērtēšana)	<i>Otrā vērtēšana</i> (procesa mērķtiecības vērtēšana)	<i>Trešā vērtēšana</i> (apmierinājuma vērtēšana)
	GRIBA	BAUDA	APMIERINĀJUMS
+	L a b i – sabiedrība grib es gribu	L a b i - sabiedrībai patīk man patīk	L a b i - sabiedrība ir apmierināta es esmu apmierināts
-	Slikti - sabiedrība negrib es negribu	Slikti – sabiedrībai nepatīk man nepatīk	Slikti – sabiedrība ir neapmierināta es esmu neapmierināts

GRIBA - apziņas stāvoklis kā *vajadzības vērtējuma sekas.*

BAUDA - apziņas stāvoklis kā *darbības mērķtiecības vērtējuma sekas.*

APMIERINĀJUMS - apziņas stāvoklis kā *darbības galarezultāta vērtējuma sekas.*

Kā nodrošināt studiju procesa labu vērtējumu?

Ir jāveic pilnvērtīgs tematiskais izglītojošais zinātniskais pētījums!

Pētīt nozīmē risināt problēmas – iegūt jaunu dzīves pieredzi (zināšanas, attieksmes un prasmes), novēršot nepieciešamās pieredzes (zināšanu, attieksmju, prasmju) trūkumu kādas aktuālas dzīves vajadzības apmierināšanai. Studiju procesā tā ir vajadzība vismaz iegūt pietiekami labu studiju darba formālo novērtējumu, taču laba novērtējuma ieguve pēc būtības prasa nopietnu patstāvīgu, radošu darbību augšminētās jaunās dzīves pieredzes ieguvei savai un sabiedrības dzīvei.

Dotā kursa priekšvārdā izteiktais aicinājums „padomāsim par domāšanu” nozīmē atbilstošajā studiju procesā veikt izglītojošo zinātnisko pētījumu par to, kā īstenojas sakārtota jeb sistēmiska domāšana. Proti, ir jāpadomā par domāšanas sakārtotības jeb sistemātiskuma teorētisko aprakstu un tā izmantošanu praksē.

Kursa lekciju cikla nobeigumā vēlreiz par kursa studiju nobeigumu kopumā, izveidojot atbilstošā pētījuma pārskatu un ziņojumu, kas nepieciešami paveiktā darba laba novērtējuma iegūšanai.

Kursam atbilstošais studiju process īstenojas kā zinātnisks izglītojošais pētījums „MANA PROMOCIJAS DARBA SISTĒMISKĀ ORGANIZĀCIJA”

Šis pētījums savukārt ietver divas savstarpēji saistītas pētījuma daļas, kas atbilst attiecīgi kursa 1.un 3.posmam : **pacelšanās** – izzinošais jeb fundamentāls pētījums un **nolaišanās** – sistēmu teorijas praktiskās izmantošanas jeb lietišķais pētījums.

Veiktā pētījuma vērtēšanai tiek sagatavots veiktā p e t ī j u m a p ā r s k a t s. Uz tā pamata savukārt tiek veidoti un īstenoti dažādas formas ziņojumi – pētījuma kopsavilkuma publiski ziņojumi (prezentācijas).

Līdz ar to arī studiju kurss kopumā nobeidzas ar izglītojošā pētījuma „Sistēmiskā domāšana” pārskata izstrādi un atbilstošā kopsavilkuma publisku ziņojumu. Uz šī pamata tiek izdarīts kursa studiju darba kā izglītojošā zinātniskā pētījuma vērtējums.

P I E L I K U M S

Izglītojošā pētījuma „MANA PROMOCIJAS DARBA SISTĒMISKĀ ORGANIZĀCIJA” pārskata struktūras paraugs

Titullapa (jāuzrāda augstskola, fakultāte, studiju programma, pētījuma autors/autore – vārds, uzvārds un studenta kods, studiju gads, e-pasta adrese)

IEVADS

(Satur kursa izvēles pamatojumu jeb motivāciju, izvirzīto kursa studiju mērķi un galvenos uzdevumus, studiju procesa īstenojuma īsu raksturojumu)

1.daļa. Kas tā tāda sistēmu teorija un kāpēc?

(Patstāvīgas un radošas dažādu informācijas avotu studijas, veicot savu analītiski vērtējošu atbilstošās informācijas apstrādi un kopsaistībā ar to veidojot arī savas atziņas atbildei uz pētījuma pirmajā daļā izvirzīto jautājumu)

2.daļa. Kā izmantot sistēmu teoriju savā dzīves praksē?

(Praktiska izstrādne, kuras izveidē ievēro dažādos informācijas avotos pieejamo dzīves pieredzi sistēmiskās domāšanas apzinātā (mērķtiecīgā) izmantošanā, kā arī izmanto savu līdzšinējo dzīves pieredzi dažādu dzīves prakses problēmu risināšanā)

NOBEIGUMS

(Satur no veiktā pētījuma rezultātiem izrietošos galvenos secinājumus un atbilstoši pamatotus priekšlikumus, kā arī izglītojošā pētījuma mērķa sasniegtības pašnovērtējumu)

PS. Pārskata apjoms – līdz 10 lpp. pamatteksta, neskaitot tajā ievietotās strukturāliskās shēmas (domkartes) un izmantoto informācijas avotu sarakstu.

Daži metodiski norādījumi pārskata kopsavilkuma ziņojuma izveidei

Ziņojums parasti īstenojas kā atbilstošā vizuālā materiāla komentēšana, **kopumā īsi, skaidri un izsmelīgi raksturojot pētījumā paveikto**. Ziņojuma (prezentācijas) kā veiktā pētījuma pārskata kopsavilkuma struktūra atbilst pārskata struktūrai.

PS. Pārskata kopsavilkuma vizuālās prezentācijas apjoms – līdz 7 datorprojekciju kadriem, atbilstošajiem komentāriem veltot ne vairāk kā 10 minūtes laika (neskaitot laiku nepieciešamās datortehnikas sagatavošanai un ziņojuma apsriešanai).

Veiksmīgu Jums studiju kursa noslēgumu - patstāvīgi un radoši veikta izglītojošā zinātniskā pētījuma “Mana promocijas darba sistēmiskā organizācija” pabeigšanu (pārskata un ziņojuma izveidi, paveiktā studiju darba labu novērtējumu).

